

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

**VAIDEOTSUS ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS**
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/20/3867

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni jurist Liisa Ojangu
Otsuse tegemise aeg ja koht	01.12.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	22.10.2020
Teabevaldaja	Räpina Vallavalitsus Vald@rapina.ee
Vaide esitaja	MTÜ Eesti Metsa Abiks tiina@eestimetsaabiks.ee

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike lg 4 alusel

- 1) teen vaideotsuse rahuldada vaie osaliselt;**
- 2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
Vaadata uuesti läbi MTÜ Eesti Metsa Abiks 20.09.2020 esitatud teabenõue;**
- 3) määrان ettekirjutuse täitmise tähtajaks 08.12.2020.**

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse üksnes vaideotsuse (üalloodud punkt 1) rahuldamata jäänud osas. Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (üalloodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Tatari tn 39 / 10134 Tallinn / 627 4135 / info@aki.ee / www.aki.ee
Registrikood 70004235

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

sunniraha 1000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) sai MTÜ Eesti Metsa Abiks (MTÜ EMA) vaide Räpina Vallavalitsuse tegevuse peale seoses teabenõudele vastamisega. Vaide kohaselt esitas MTÜ EMA 20.09.2020 teabenõude, millega soovis saada dokumente, mis sisaldavad teavet, kuhu ja missugus(t)e juriidilis(t)e või füüsilis(t)e isiku(te) kätte toimetati Räpina Ühisgümnaasiumi taga asunud Vilistlaste pargist raiutud ligikaudu 100 puud ja mis hinna eest; kes on tehingus tegelik(ud) kasusaaja(d); kes oli raietööde tegija. Samuti taotles MTÜ EMA juurdepääsu Räpina Ühisgümnaasiumi sadevee drenaaži kohta olemas olevatele dokumentidele, sh projektidokumentatsioonile. 25.09.2020 vastas Räpina Vallavalitsus teabenõudele, milles selgitas, et Räpina Ühisgümnaasiumi sadevee drenaaži kohta ei ole dokumente. Samuti, et Vilistlaste pargist likvideeritud puudest saadud materjal müüdi erinevate metsamaterjalide liikidena eraõiguslikule juriidilisele isikule keskmise turuväärtuse alusel, aga kuna lepingupooleks on eraõiguslik juriidiline isik ja eraõiguslike isikutega sõlmitud lepingud on konfidentsiaalsed, siis andmeid konkreetse lepingumaksumuse kohta lihtsalt uudishimu rahuldamiseks vallavalitsus ei väljasta.

AKI saatis 02.11.2020 Räpina Vallavalitsusele järelepärimise, millele viimane vastas 12.11.2020.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide esitaja taotles Räpina vallavalitsuselt teabenõude korras 20. septembril 2020 ligipääsu dokumentidele mis sisaldavad teavet, kuhu ja missugus(t)e juriidilis(t)e või füüsilis(t)e isiku(te) kätte toimetati Räpina Ühisgümnaasiumi taga asunud Vilistlaste pargist raiutud ligikaudu 100 puud ja mis hinna eest; kes on tehingus tegelik(ud) kasusaaja(d); kes oli raietööde tegija. Samuti taotles vaide esitaja juurdepääsu Räpina Ühisgümnaasiumi sadevee drenaaži kohta olemas olevatele dokumentidele, sh projektidokumentatsioonile. Räpina Vallavalitsus vastas 25. septembril 2020 teabenõudele, et likvideeritud puud müüdi eraõiguslikule juriidilisele isikule keskmise turuväärtuse alusel. Kuna tegemist on eraõigusliku isikuga, ei saa tema nime ega tehingu hinda avaldada. Tehingu kasusaajaks on Räpina Vallavalitsus, raietöö tegija Renmar Puit OÜ. Kooli Räpina Ühisgümnaasiumi sadevee drenaaži puudutavaid dokumente, sh projektidokumentatsiooni Räpina Vallavalitsuse valduses ei ole.

Räpina Vallavalitsus keeldus teabenõude täitmisest õigusvastaselt. KOV-i ja eraõigusliku juriidilise isiku vahel sõlmitud lepinguid avalike ülesannete täitmiseks (KOV-i territooriumil oleva pargi puude maharaiumiseks) ei tohi avalikkuse eest varjata. Räpina Vallavalitsus ei maininud ka raietööde ega raiutud puude transpordi maksumust, kuigi seda oli teabenõudes küsitud (mis hinna eest). Raietööde tegija on konkreetsel juhul lausa ise teabevaldaja, sest ta on avaliku teabe seaduse (AvtS) § 5 lg 1 p 3 ja lg 2 tähenduses eraõiguslik juriidiline isik, kes täitis lepingu alusel avalikke ülesandeid (raius KOV-i tellimusel pargipuid), – teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist (puude raiumise leping puudutab kõnealuste pargipuude raiumist). Ka puude võõrandamise lepingu jättis Räpina Vallavalitsus õigusvastaselt avalikustamata, kuna igaljuhul on õigus teada saada, mis on kohaliku omavalitsuse haldusalas oleva varast (puud) saanud ja kes on tehingus kasusaajad. See teave võib heita valgust keskkonnaotsuste aluseks olevatele kaalutlustele, seega on kõnealune teave tähtis avaliku halduse ja keskkonnaotsuste läbipaistvuseks ja isikute Aarhusi konventsioonist tulenevaks isikute ja organisatsioonide keskkonnateabele juurde pääsemise õiguse teostamiseks ja

osalemiseks keskkonnaasjades. Räpina Vallavalitsus sai raietöödest tulu. Ka tulu suurust ei ole kohalikul omavalitsusel õigust avalikkuse eest varjata. Isikud, kellele võõrandati raiutud puitmaterjali, on samuti kasusaajateks, seega andis Rāpina Vallavalitsus vāärteavet, kui mainis ainsa kasusaajana Rāpina Vallavalitsust. Rāpina Vallavalitsus on varjanud, kes ja kui palju said temaga sõlmitud tehingust kasu.

Kohaliku omavalitsuse ülesanne on mh korraldada kooli ülalpidamist (kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KoKS) § 6 lg 2). Kooli renoveerimis- ja ehitustöödega seotud lepingud on samamoodi avalik teave. Kuna KOV-i ülesanne on kooli ülalpidamist korraldada, tähendab see, et KOV-il on juurdepāās kooli remonditöödega seotud teabele.

Pargi maharaiumist puudutav teave on keskkonnateave. Samuti kvalifitseerub keskkonnateabeks kooli sadevee āravoolu puudutav teave. Keskkonnateabele juurdepāāsu võimaldamisest keeldumiseks on ette nāhtud üksnes piiratud juhtumid, konkreetsel puhul ühtki neist ei esine. Euroopa Kohtu praktikast tulenevalt ka juurdepāāsu piiramise juhtumite esinemisel enamasti keskkonnateabe avalikustamise huvid mārksa kaalukamad, mis tähendab, et keskkonnateabele juurdepāāsu tegemisest keeldumine saab olla võimalik vaid ülirandlikel puhkudel.

02.11.2020 teade: Ōnnestus vahepeal leida üks dokument (vallavolikogu erakorralise istungi protokoll), mis aitab tōendada kooli ja staadioniga seotud drenaažidokumentatsiooni olemasolu teabevaldaja valduses. Tegemist on dokumentidega, mille valdamist teabevaldaja eitas.

TEABEVALDAJA PŌHJENDUSED:

Edastame vastused AKI poolt saadetud küsimustele: 1. Palun vāljastada AKI-le tutvumiseks kōnealune Rāpina Vallavalitsuse ja Renmar Puit OŪ vahel sõlmitud leping, mis puudutas Vilistlaste pargist likvideeritud puid. Rāpina Vallavalitsus andis 05.02.2020 vālja korralduse nr 2-3/96, mille alusel anti luba Kooli tn 5, Rāpina linnas nn. Vilistlaste pargist puude raieks. Parima pakkumise raietōode teostamiseks tegi Renmar Puit OŪ. Kirjalikku lepingut Renmar Puit OŪ-ga sõlmitud ei ole, tōid teostati suulise kokkuleppe alusel, seega ei ole võimalik Teie poolt esitatud nōuet kirjaliku lepingu vāljastamiseks tāita.

2. Palun selgitage, kas kōnealusele vallavalitsuse ja Renmar Puit OŪ vahel sõlmitud lepingule on seatud juurdepāāsupiirang? Kui jah, siis mis alusel ja millisel pōhjendusel? Juurdepāāsupiirangut ei ole seatud. Ka raieluba on avalik dokument.

3. Palun selgitage, millisel AvTS § 23 alusel Te kōnealuse lepingu teabenōude korrast vāljastamisest keeldusite? Palun pōhjendage. Renmar OŪ teostas raiet suulise lepingu alusel, seega ei saanud seda ka vāljastada. Raiutud puud on Rāpina Vallavalitsuse finantsosakond vōtnud arvele ning metsamaterjal on erinevate puidusortimentidena vōõrandatud erinevatele ettevōtetetele keskmise turuvāärtuse alusel. Kuna materjali kogused olid vāikesed, siis on mūūigitehingud toimunud suuliste kokkulepete ja arvete alusel. Tulenevalt AvTS § 12 lg 2 ei pea raamatupidamisdokumente registrisse kandma. Seega ei pea ka dokumendiregistris arveid registreerima ega neid avalikustama.

4. Palun selgitage, miks Te ei ole kōnealuse lepingu teabenōude korrast vāljastamisest keeldudes teabenōudjale vastavalt AvTS § 23 lōike 3 kohaselt selgitanud ja pōhjendanud keeldumist? Kuna kirjalikku lepingut ei ole, siis lepingut isikule ka vāljastada ei saanud.

5. Lāhtudes haldusmenetluse seaduse § 40 lōikest 1 palun esitada omapoolsed selgitused ja pōhjendused, mida peate antud asjas vajalikuks lisada. Tāpsustuseks lisan, et raiutud materjalist 9 tm moodustas saematerjal, 103 tm hakkepuit, 74 tm kūttepuid ning 9,9 tm oli palki. Kuna MTŪ EMA poolt saadetud kiri sisaldas vāga erinevaid küsimusi erinevatest teemavaldkondadest, siis tegeles sellele vastamisega mitu tōõtajat. Nn Vilistlaste pargi puhul on tegemist Rāpina Ūhisgūmnaasiumi territooriumile istutatud juhuslike puudega, kuhu rajatakse koolistaadionit. Rāpina Ūhisgūmnaasiumi staadion oli ja on jātkuvalt laia kōlapinda omav teema. Esines perioode, kus kohalikud mittetulundusühingud esitasid mitukūmmend küsimust sisaldavaid teabenōudeid, mistōttu on vāga vōimalik, et kōigisse MTŪ EMA poolt esitatud küsimustesse ei ole jōutud piisava pōhjalikkusega sūveneda ning isikule ei ole piisavalt

keeldumist põhjendatud.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Käesoleva menetluse käigus on selgunud, et MTÜ EMA teabenõude menetlemisel on Rápina Vallavalitsus esitanud eksitavaid seisukohti. Rápina Vallavalitsuse 25.09.2020 vastusest MTÜ EMA teabenõudele jääb mulje, et Vilistlaste pargis puude langetamise kohta on olemas küll dokumendid, kuid nende sisu on konfidentsiaalne ja seetõttu neid teabenõudjale ei väljastata. Vastusest AKI järelepärimisele selgub, et kirjalikke lepinguid ei olegi olemas, on vaid suulised kokkulepped ja esitatud arved.

Vallavalitsus leiab, et tulenevalt AvTS § 12 lõikest 2 ei pea raamatupidamisdokumente registrisse kandma, seega ei pea ka dokumendiregistris arveid registreerima ega neid avalikustama. AKI selgitab, et asjaolu, et arveid ei pea dokumendiregistris registreerima, ei tähenda, et neid ei peaks ka teabenõude korras väljastama, raamatupidamisdokumendid on avalik teave, sest need on saadud avalikke ülesandeid täites.

Lisaks tõdeb vallavalitsus vastuses MTÜ EMA teabenõudele, et Rápina Ühisgümnaasiumi sadevee drenaaži kohta ei ole vallavalitsusel ühtegi dokumenti. Samas leidis teabenõudja vaidemenetluse käigus volikogu 30.07.2020 erakorralise istungi protokoll, kus käsitleti ka gümnaasiumihoone drenaažiprobleemide lahendamist.

Eelnevast nähtub, et Rápina Vallavalitsus ei ole MTÜ EMA teabenõuet menetlenud nõuetekohaselt, sh pole piisavalt põhjalikult kontrollinud, kas ja milline küsitud teave tal olemas on ja asunud seisukohale, et raamatupidamisdokumendid ei kuulu avalikustamisele. Vallavalitsus tõdeb ka ise vastuses AKI järelepärimisele, et *esines perioode, kus kohalikud mittetulundusühingud esitasid mitukümmend küsimust sisaldavaid teabenõudeid, mistõttu on väga võimalik, et kõigisse EMA poolt esitatud küsimustesse ei ole jõutud piisava põhjalikkusega süveneda ning isikule ei ole piisavalt keeldumist põhjendatud.*

AKI mõistab, et teabenõuete ja selgitustaotluste suur hulk paneb teabevaldajale täiendava töökoormuse ning et MTÜ EMA teabenõudes ei küsitud üksikuid kindlaid dokumente, vaid teatud tingimustele vastavaid dokumente. Kui küsitud teabe välja selgitamine oli aeganõudev, oleks saanud AvTS § 19 alusel teabenõudele vastamise tähtaega pikendada ja siiski teabenõudesse süveneda ja täita see nõuetekohaselt. Samuti näeb AvTS § 15 lõige 4 ette ka võimaluse teabenõuet täpsustada, kui teabenõudest ei selgu, millist teavet teabenõudja soovib.

Seega eelnevast tulenevalt peab Rápina Vallavalitsus MTÜ EMA 20.09.2020 esitatud teabenõude uuesti läbi vaatama ja kontrollima, kas tal on küsitud teavet ning kui on, siis teabe, millele ei kohaldu juurdepääsupiirangud, ka teabenõudjale väljastama.

/allkirjastatud digitaalselt/

Liisa Ojangu
jurist
peadirektori volitusel